

SIROMAŠTVO I SOCIJALNI TRANSFERI U RAZVIJENIM ZEMLJAMA

U zapadnim zemljama mnogo se raspravlja o siromaštvu i njegovoj rasprostranjenosti među pojedinim slojevima stanovnika te kategorijama obitelji. Rijetka su, međutim, istraživanja koja otkrivaju utjecaj socijalnih davanja i poreza na siromaštvo obitelji u pojedinim zemljama. Rezultate takvog jednog statističkog

istraživanja objavili su Mitchell i Bradshaw 1992. godine, a odnose se na deset zemalja i to osamdesetih godina.

Ovdje prenosimo nekoliko karakterističnih podataka iz njihovog istraživačkog izvještaja koji svjedoče o materijalnim efektima porezne i socijalne politike.

Tablica 1.

Postotak siromašnih obitelji (ispod određene proporcije medijana ekvivalenta neto dohotka) prije i poslije transfera 1985. godine

Zemlja	Ispod 40% medijana		Ispod 50% medijana		Ispod 50% medijana	
	Prije trans.	Poslije trans.	Prije trans.	Poslije trans.	Prije trans.	Poslije trans.
Australija	25.8	6.2	27.5	10.0	30.5	21.3
Kanada	23.0	6.8	26.4	11.7	30.1	17.7
Francuska	33.9	5.1	39.1	8.3	44.4	13.8
Njemačka	33.5	2.6	35.3	6.3	36.8	13.2
Italija	33.3	5.2	36.9	9.8	42.9	17.3
Luxemburg	31.2	1.9	35.5	5.4	41.3	11.3
Nizozemska	31.2	4.6	32.3	5.9	34.0	9.6
Švedska	34.6	5.4	37.6	7.6	40.7	12.6
Velika Britanija	35.5	4.1	37.3	6.9	39.7	12.8
SAD	12.7	27.9	27.9	18.5	31.8	24.9

Tablica 2.

Struktura siromašne populacije (ispod 50% medijana ekvivalenta neto prihoda)

Zemlja	Ostariji samac	Ostariji par	Samac	Par	Obitelj s jedn. rod.	Par s djecom	Ostalo	Ukupno
Australija	5.0	5.2	20.0	12.0	20.4	35.4	2.0	100.0
Kanada	3.8	2.8	33.8	9.9	16.2	28.4	5.0	100.0
Francuska	1.3	1.7	20.4	23.9	7.1	40.7	4.9	100.0
Njemačka	11.8	1.02	21.6	17.4	7.9	26.2	4.9	100.0
Italija	6.1	6.3	2.9	25.0	2.6	47.9	9.2	100.0
Luxemburg	13.5	17.6	9.7	19.2	6.4	33.1	0.5	100.0
Nizozemska	0.0	0.4	49.0	9.4	4.9	33.3	3.1	100.0
Švedska	5.7	1.7	80.8	4.3	1.3	6.2	-	100.0
Velika Britanija	1.4	2.8	9.9	19.0	8.9	53.4	4.5	100.0
SAD	13.6	5.0	21.0	8.5	21.9	24.2	5.8	100.0

Tablica 3.

Nejednakosti prije i poslije transfera

Zemlja	Ginijev koeficijent prije transfera	Ginijev koeficijent poslije socijalnih transfera	Ginijev koeficijent poslije socijalnih i poreznih transfera
Australija	0.39	0.34	0.32
Kanada	0.37	0.31	0.28
Francuska	0.42	0.34	0.30
Njemačka	0.41	0.29	0.25
Italija	0.37	-	0.31
Luxemburg	0.28	-	0.24
Nizozemska	0.36	0.29	0.26
Švedska	0.42	0.26	0.21
Velika Britanija	0.42	0.32	0.28
SAD	0.41	0.37	0.33

Tablica 4.

Usporedba posljedica porezne i socijalne politike: redosljed zemalja s obzirom na indikatore siromaštva 1985. godine

Zemlja	Siromaštvo prije transfera (udio populacije ispod linije siromaštva)	Siromaštvo poslije transfera (udio populacije ispod linije siromaštva)*	Jaz siromaštva nakon transfera Ginijev koeficijent nakon transfera
Australija	9	6	5
Kanada	8	9	9
Francuska	10	10	10
Njemačka	2	3	4
Italija	3	2	3
Luxemburg	1	1	2
Nizozemska	7	5	8
Švedska	4	8	5
Velika Britanija	5	4	1
SAD	6	7	7

* Odnosi se na siromašne ispod 50% medijana.

Izvor: Mitchell, D. i Bradshaw, J. (1992), *Lone Parents and their Incomes: a comparative study of Ten Countries*, University of New York.

Priredio: Vlado Puljiz